

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 2449/05
07.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Невенке Важић и др Глигорија Спасојевића, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог **АА**, због кривичног дела убиства на мах из члана 48. став 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адв. АВ, изјављеној против пресуде Окружног суда у Зајечару К.74/05 од 21.10.2005. године, у седници већа одржаној, дана 07.02.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Зајечару К.74/05 од 21.10.2005. године, уважавањем жалбе браниоца оптуженог АА у погледу одлуке о казни, а по службеној дужности, у погледу правне оцене дела и одлуке о мери безбедности, тако што Врховни суд, радње оптуженог АА, описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело убиство на мах из члана 115. Кривичног законика ("Сл. гласник РС" бр. 85/05 од 06.10.2005. године) и за то дело га **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 3-три године и 6-шест месеци, у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 29.06.2005. године, па надаље.

На основу члана 87. став 1. Кривичног законика, према оптуженом се **ИЗРИЧЕ** мера безбедности одузимања предмета и то кухињског ножа марке "Бергнер" дужине сечива 13цм, а ширине 3цм са оштрим врхом.

О б р а з л о ж е њ е

Наведеном првостепеном пресудом Окружног суда у Зајечару, оптужени АА, оглашен је кривим за кривично дело убиство на мах из члана 48. став 1. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 5-пет година у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 29.06.2005. године, до правноснажности пресуде. Оптужени је обавезан да плати паушал у износу од 3.000,00 динара и трошкове поступка у износу од 22.401,00 динара, све у року од 30 дана. Према оптуженом је изречена мера безбедности одузимања предмета - кухињског ножа марке "Бергнер" дужине сечива 13цм, а ширине 3цм, са оштрим врхом.

Против те пресуде, благовремено је изјавио жалбу бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновну одлуку.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктж.2617/05 од 29.12.2005. године, предложио је да Врховни суд Србије одбије као неосновану жалбу браниоца оптуженог АА, а првостепену пресуду потврди.

Врховни суд је у седници већа испитао побијану пресуду, размотрио остале списе предмета и став и предлог Републичког јавног тужиоца, из напред наведеног поднеска, па је након оцене жалбених навода и предлога, нашао да је жалба браниоца оптуженог делимично основана (у погледу одлуке о казни), а да поводом жалбе, по службеној дужности, првостепену пресуду треба преиначити у погледу правне оцене

дела и одлуке о мери безбедности.

Првостепена пресуда не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка које другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) испитује по службеној дужности, па ни битну повреду одредаба поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, на коју се указује наводима жалбе браниоца да су разлози пресуде о одлучној чињеници која се тиче психичког односа оптуженог према учињеном делу, нејасни и у директној противречности са изреком и правном квалификацијом дела, будући да суд прихвата постојање стања јаке раздражености код оптуженог, а истовремено утврђује умишљај оптуженог и то директни, на лишење живота његовог сина сада пок. АА1, у ком случају би се радило о убиству, а не о овом, привилегованом убиству.

Наиме, нејасности и противречности на које се жалбом указује нема из разлога што, супротно схватању жалиоца, околност да се оптужени у време извршења дела налазио у стању афективне узбуђености које има одлике јаке раздражености, не искључује умишљај оптуженог (директни) на лишење живота јер је, услед таквог психичког стања, способност оптуженог за урачунљивост била битно смањена, што значи да његова способност, уопште, да схвати значај радњи које предузима и да управља својим поступцима, а самим тим и способност да има одређени психички однос према конкретном учињеном делу (па и такав који подразумева вољу – хтење да одређена последица наступи) није била сасвим искључена, већ само смањена.

Оспоравајући чињенично стање пресуде као погрешно и непотпуно утврђено у погледу закључка првостепеног суда да оптужени инкриминисане радње није предузео у нужној одбрани, у жалби браниоца указује се на околности које суд доносећи такав закључак занемарује – да је оптужени особа у годинама и на измаку снаге, да се бранио од напада далеко млађег АА1 који је испољио изузетну агресивност и упорност, да је положај оптуженог био неповољнији (седећи на земљи за све време трајања напада) у односу на положај сада пок. АА1 који је стојећи ударао оптуженог, да локација повреда на нози и руци сада пок. АА1 указује да су покрети оптуженог са ножем били усмерени на одбијање напада и да је и сам оптужени имао повреде – болнине на телу, од удараца које му је задавао сада пок. АА1. С обзиром на наведене околности и стање јаке раздражености у којем се оптужени налазио, по ставу жалиоца неприхватљив је и закључак првостепеног суда да умишљај оптуженог није био управљен на одбијање напада већ на лишење живота његовог сина АА1, односно да је оптужени био свестан свога дела и да може доћи до трагичне последице, те да исту прихвата.

Међутим, изложене жалбене наводе Врховни суд оцењује као неосноване јер налази да је првостепени суд, на основу правилне оцене свих изведених доказа и одбране оптуженог, правилно и у потпуности утврдио одлучне чињенице, како оне које чине објективна обележја кривичног дела у питању тако и чињенице и околности које се тичу субјективног односа оптуженог према учињеном делу, о чему је у образложењу пресуде изнео јасне и уверљиве разлоге које у свему прихвата Врховни суд.

На основу навода одбране оптуженог утврђено је да је он, у тренутку кад му се сад пок. АА1 приближио са ножем у руци, дакле, на самом почетку напада, успео да му истргне нож из руке и тада је, према правилном закључку првостепеног суда, престао напад сада пок. АА1 на оптуженог и самим тим, радња коју је оптужени након тога предузео према, тада голоруком, АА1 – убод ножем у пределу врата, не може се правдати нужношћу одбране, а како не стоји овај институт, то нема ни прекорачења граница нужне одбране, о чему се у жалби такође говори.

Наводи жалбе којима се понавља одбрана оптуженог из првостепеног поступка, да је напад сада пок. АА1 трајао и након одузимања ножа и да је био таквог интензитета, да оптужени и због положаја у коме је био и физичке надмоћи сада пок. АА1 није могао успешно на други начин одбити напад већ је био принуђен да се брани употребљавајући нож, те да је то чинио насумичним покретима ножем и на тај начин нанео повреде сада пок. АА1, неприхватљиви су. Одбрану оптуженог у наведеном делу, првостепени суд основано није прихватио налазећи да је супротна изведеним доказима. Наиме, такво бесомучно ударање оптуженог од стране млађег и снажнијег АА1 и под околностима како је описано у одбрани оптуженог и поновљено у жалби, нужно би оставило трага на телу оптуженог, а по утврђењу првостепеног суда, на основу медицинске документације о прегледу оптуженог непосредно након догађаја, на телу оптуженог нису пронађене повреде (осим посекотине на руци настале приликом одузимања ножа од сада пок. АА1), док околности доношења повреде на врату сада пок. АА1, снажним убодом ножем и изглед ране и правац пружања канала исте (одозго према доле) оповргавају наводе о насумичном доношењу повреде и међусобном положају оптуженог и сада пок. АА1 приликом доношења исте.

Да је психички однос оптуженог у погледу наступања смрти његовог сина АА1 био такав – да је оптужени хтео ту последицу, па да је дакле дело извршио са директним умишљајем, првостепени суд је правилно закључио полазећи од околности које се тичу начина и средства извршења дела, наиме, да је оптужени снажним ударцем ножем у пределу врата сада пок. АА1 истом нанео убодну рану дужине 53мм знајући, с обзиром на своју професију месара, да се ради о делу тела где се налазе витални органи (крвни судови) и да ће наношење такве повреде имати за последицу смрт, услед искрварења. Стога је неоснован став жалбе да је закључивање првостепеног суда о наведеној одлучној чињеници неприхватљиво.

Испитујући правилност примене кривичног закона и при том имајући у виду да је 01.01.2006. године, после доношења првостепене пресуде, ступио на снагу Кривични законик ("Сл. гласник РС" бр. 85/05 од 06.10.2005. године) који је, с обзиром на запрећену казну за предметно кривично дело (затвор од једне до осам година), блажи за оптуженог од закона важећег у време извршења дела, па је примена истог обавезна у смислу члана 5. став 2. Кривичног законика (КЗ), Врховни суд је по службеној дужности (члан 380. став 1. тачка 2. ЗКП), преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела, тако што је радње оптуженог правно квалификовао као кривично дело убиство на мах из члана 115. КЗ.

Врховни суд је побијану пресуду, уважавањем жалбе браниоца у делу којим се пресуда побија због одлуке о казни, преиначио тако што је оптуженог за учињено дело осудио на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, налазећи да је овако одмерена казна сразмерна тежини дела унеколико умањеној измењеној квалификацијом дела и побијаном пресудом правилно утврђеним околностима на страни оптуженог, олакшавајућим (ожењен, отац једног пунолетног детета, дело извршио у алкохолисаном стању, од стране сада пок. АА1 често био изложен нападима и вређању, оштећена АА2 мајка сада пок. АА1 и супруга оптуженог није се придружила кривичном гоњењу ни истакла имовинско-правни захтев, изражено кајање оптуженог због извршеног дела и мишљење грађана села ФД о оптуженом као поштенем човеку изнето у поднетој петицији) и отежавајућим околностима (ранија осуђиваност за кривична дела против живота и тела да након извршења дела није ни пришао ни покушао да пружи помоћ повређеном АА1), те и израженој друштвеној осуди за предметно кривично дело и степену кривице оптуженог и да ће се истом у потпуности остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 42. КЗ. У изречену казну оптуженом је, применом члана 63. КЗ, урачунато време проведено у притвору, као у изреци ове пресуде.

Сходно одредби члана 5. став 2. КЗ, Врховни суд је по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о мери безбедности и оптуженом изрекао меру безбедности одузимања предмета, као у изреци ове пресуде.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 391. став 1. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа судија,

Драгиша Ђорђевић, с.р.

Записничар,

Наташа Бањац, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ан